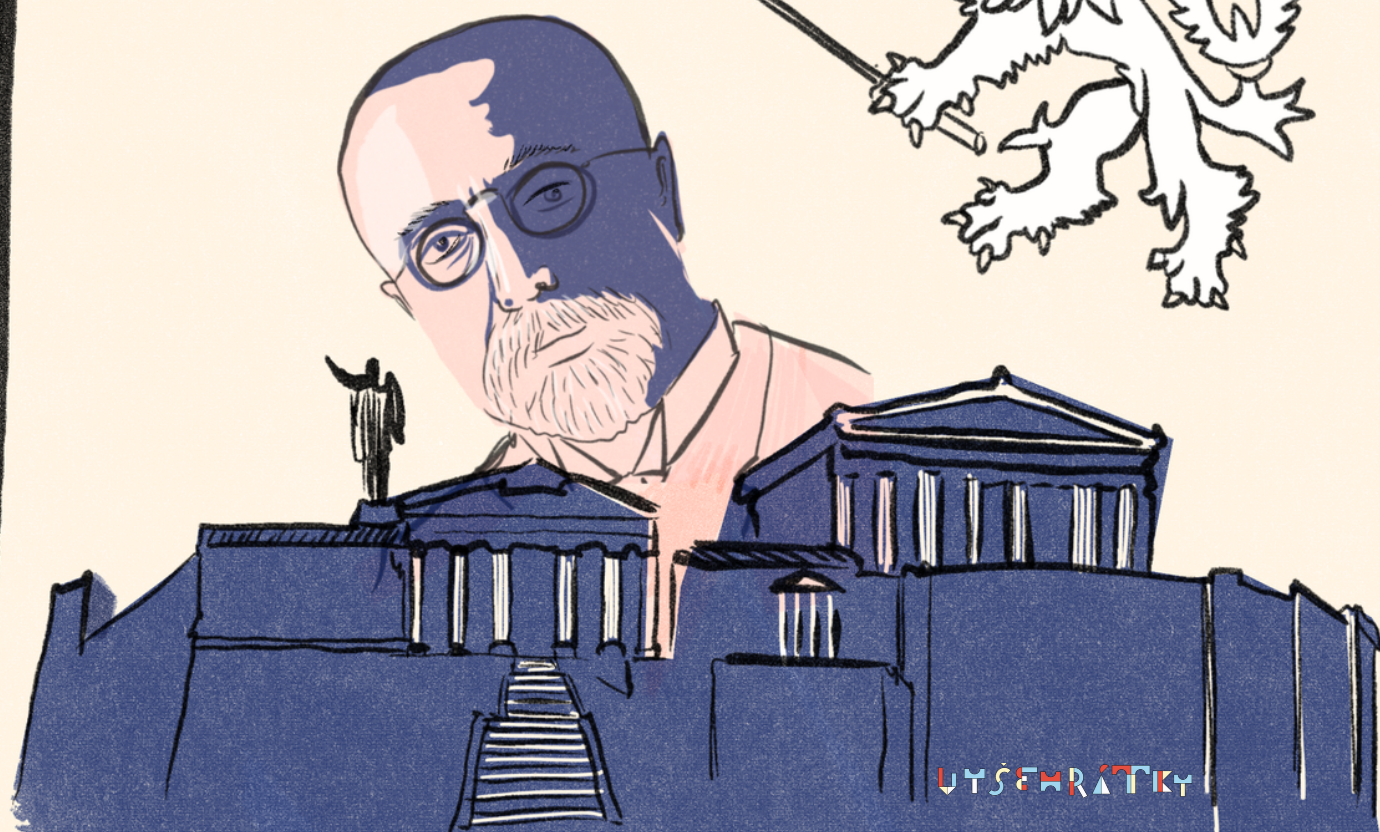
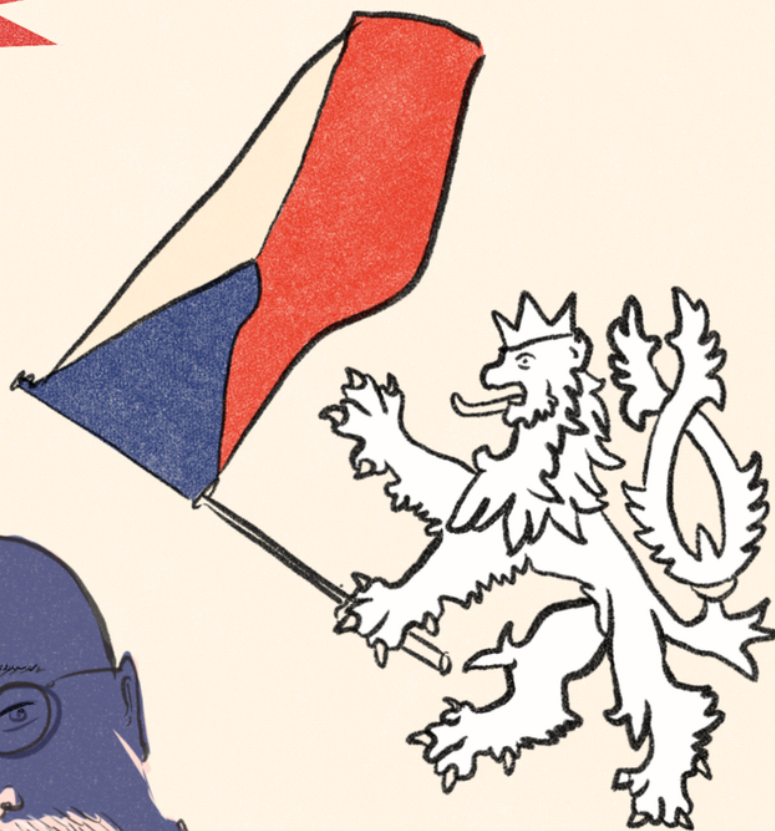

Pracovní list k Divadelní bojovce Festivalu VyšeHrátky

DEMOKRACIE

Všichni na tahu

VYŠEHŘÁTKY

Úvodní slovo

Demokracie je forma vlády, která umožňuje vládu většiny. Neexistuje jedinec, který by rozhodoval vše. Rozhodujeme se podle toho, co by chtěla větší část obyvatelstva. Demokracie není samozřejmost, žije v ní jen 26 % světové populace. Zbýlých 74 % žije v autokraciích (diktaturách a autoritářských režimech).

Proto bychom si ji měli vážit. Můžeme žít ve svobodné zemi. Můžeme si dělat, psát i myslet, co chceme. Může se nám něco nelíbit a můžeme jít protestovat, nebo si o tom napsat status na sociální síť. Většina lidí na světě takovou svobodu nemá. Se svobodou ale přichází i velká zodpovědnost. Proto bychom měli chápat, jak náš stát funguje, vědět, kdo nám vládne, a nebo jaké jsou naše zákony. Měli bychom k sobě být ohleduplní a respektovat rozhodnutí druhých. Jak se říká: „*Moje svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhého.*“

Na následujících stranách si můžete zopakovat, co jste prožili na Divadelní bojovce na Vyšehrátkách a možná se dozvědět i něco nového. Přejeme vám příjemnou zábavu!

Vaše

Vyšehrátky

Škrtni co NEpatří do demokracie:

cenzura
vláda lidu
svobodné volby
práva jen pro vyvolené
rovnost občanů
policejní stát
lidská práva
právní stát
pořádek především

Heraldika

Heraldika je věda o erbech, tedy o symbolech, které kdysi pomáhaly poznat rytíře, města nebo šlechtické rody. Učí, jak se erby správně tvoří, jaké barvy a tvary se smějí používat a co jednotlivé obrázky znamenají.

Dnes se heraldika používá u státních znaků, městských erbů, univerzit i sportovních klubů, takže je to vlastně systém, který dodnes určuje, jak mají vypadat důležité symboly.

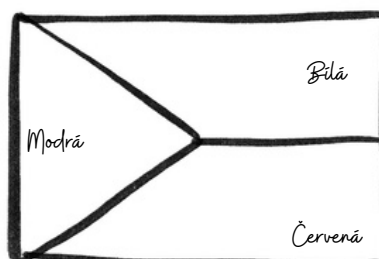
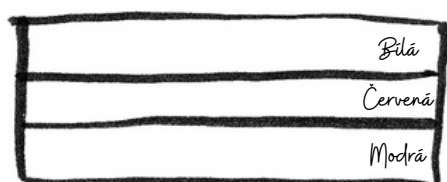
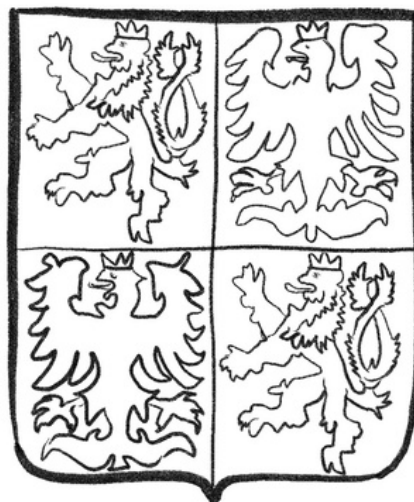
Vytvoř si vlastní rodový erb s moderními prvky

Co by se mělo objevovat na erbech, kdyby vznikaly dnes?

TIP: Podívej se na Erb vaší obce / vesnice kde žije tvá babička / dědeček / teta. Najdeš ho na *Registru symbolů* rekos.psp.cz.

Dokážeš podle obrázku pojmenovat všechny státní znaky?

Ústava ČR a Listina základních práv a svobod tvoří společně hlavní pilíře ústavního pořádku České republiky, přičemž Ústava České republiky upravuje fungování státu a Listina zaručuje lidská práva.

Ústava má OSM HLAV.

Napiš ke každé jednou větou, co pro tebe podle názvu představuje.

Nejvyšší kontrolní úřad

Přechodná a závěrečná ustanovení

Moc soudní

Moc zákonodárná

Moc výkonná

Základní ustanovení

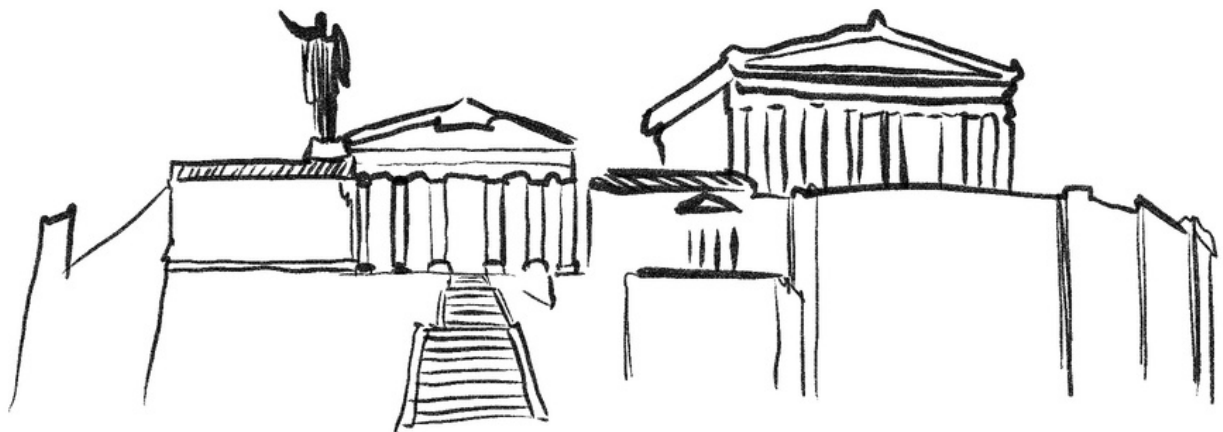
Územní samospráva

Česká národní banka

Aténská demokracie

Jedna z prvních forem demokracie vznikla v Aténách. Poprvé tak o důležitých věcech celého města nerozhodoval král, ale občané. Nebylo to ale jen růžové. Hlasovat totiž mohli jen dospělí muži. Ženy, děti a otroci se hlasování účastnit nemohli. Dospělý muž se navíc musel narodit v Aténách, aby mohl hlasovat. Tito muži se scházeli na kopci Pnyx a tam poté probýhalo velké shromáždění. Hlasovali o rozdělení peněz, změnách ve městech i zákonech. Hlasovali tím, že zvedali ruku pro nebo proti. Pokud se objevil někdo, kdo měl být vyhnán z města, protože například kradl nebo vraždil, bylo i to potřeba odhlasovat. Takovému hlasování o vyhnání z města se říkalo **ostrakismus**. Nebyla to tedy úplně stejná demokracie, jakou známe teď, ale byl to silný základ, na kterém do teď v demokratických zemích stavíme.

Vyber si jedno z témat a napiš 5 argumentů pro a 5 argumentů proti k danému tématu.

1. Má být povinné vystupovat na soc. sítích pod svým pravým jménem?
2. Má být povinnost navštívit alespoň jednou za pololetí školního psychologa?
3. Školní uniformy ano nebo ne?

Antický kvíz:

Kdo mohl hlasovat?

- a. ženy
- b. otroci
- c. dospělí muži – občané
- d. děti

Kde vznikla jedna z prvních forem demokracie?

- a. v Egyptě
- b. v Římské říši
- c. v antickém Řecku
- d. v Číně

Jak lidé v antice hlasovali?

- a. přímo, zvednutím ruky
- b. pomocí magického černého kamene
- c. přes aplikaci v mobilu
- d. hlasovacím lístkem ve speciálních budovách.

Co znamená ostrakismus?

- a. slavnost bohů
- b. hlasování o vyhnání člověka z města
- c. sportovní závod
- d. volba krále

Jak se dnešní demokracie liší od té antické?

- a. dnes hlasují jen ženy a děti
- b. dnes hlasují všichni dospělí občané
- c. dnes hlasují jen muži
- d. dnes hlasují jen bohatí

Diktatura

Diktatura je vláda jednoho člověka nebo malé skupiny, která má všechnu moc. Běžní lidé nemohou tak rozhodovat o sobě, o věcech, které se jich týkají a také o tom, co říkají, nebo píší.

Pravidla života se mění podle vůle diktátora, nebo podle toho, co je a není spravedlivé.

K udržení moci používá diktátor zastrašování, cenzuru a někdy i násilí. Lidé musí poslouchat i to s čím nesouhlasí.

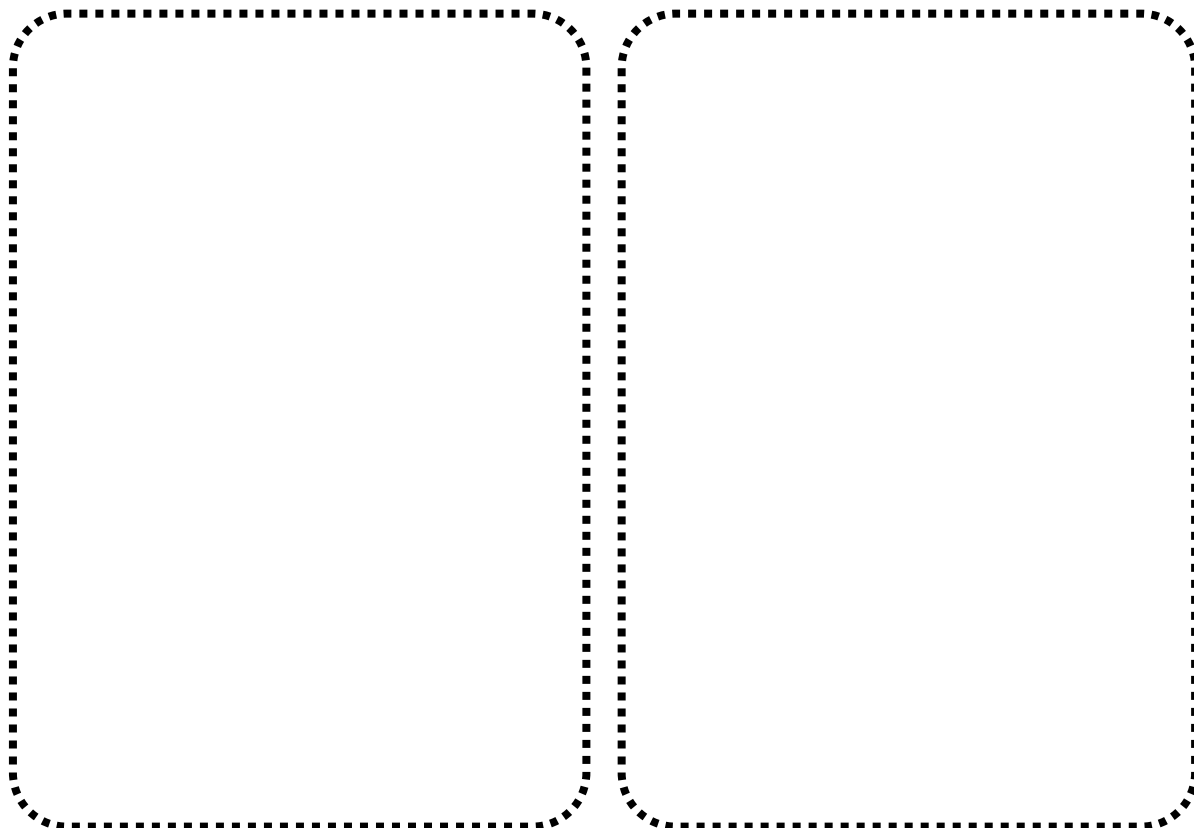
Nemají možnost kontrolovat rozhodnutí vlády nebo svobodně volit.

Jedním z nástrojů udržení moci je ovládnutí veřejnoprávních médií a šíření propagandy.

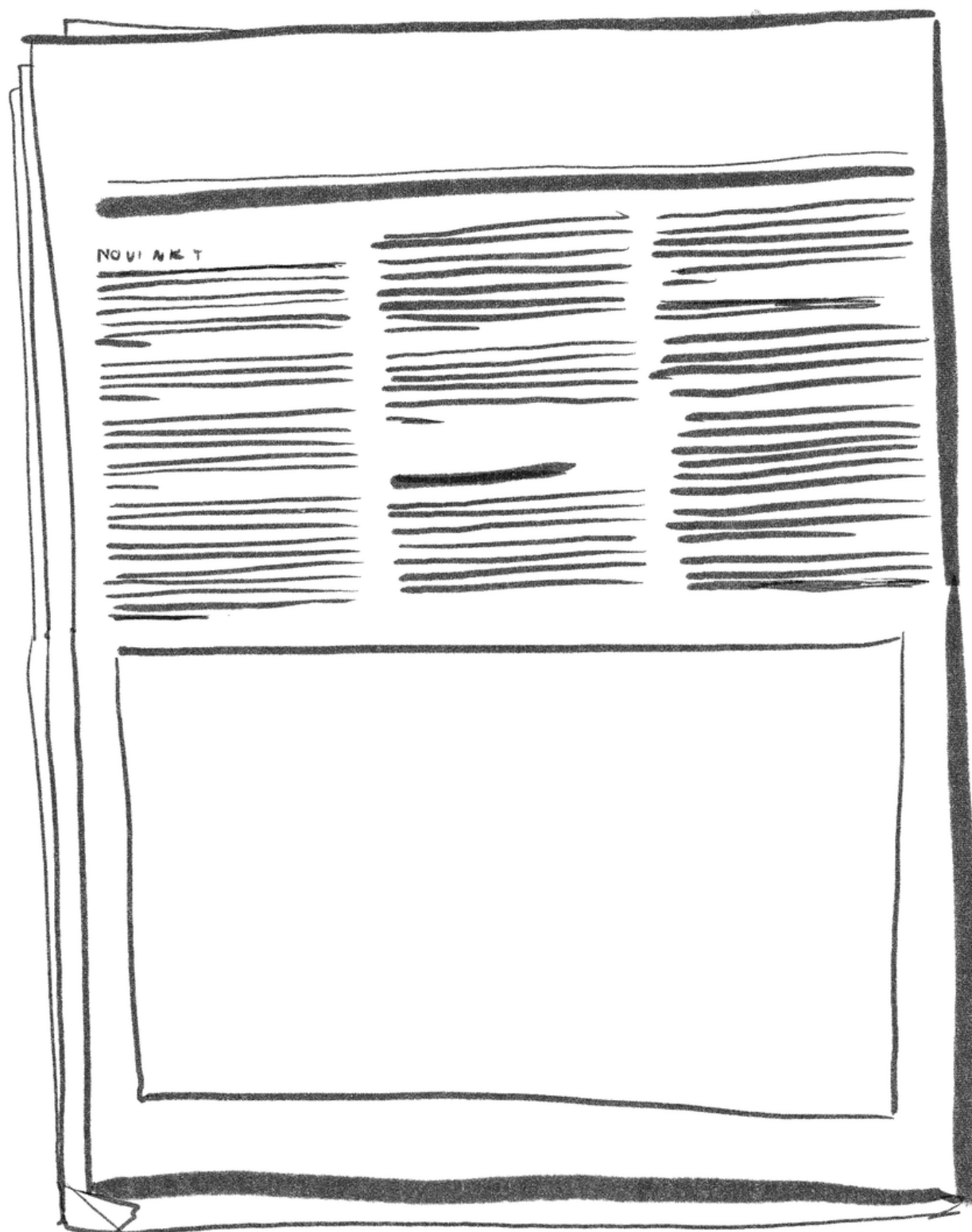
Navrhni dva volební plakáty:

Vlevo: plakát z diktatury (vládce, zákaz, síla).

Vpravo: plakát z demokracie (volby, lidé, spolupráce).

Zkus vymyslet co nejzajímavější nadpis článku, který by popisoval návštěvu Divadelní bojovky s vaší třídou. Doplň nadpis a obrázek.

DEMOKRACIE

Všichni na tahu

VYŠEHŘÁTKY

Pořádá: Studio DAMÚZA, z. ú.

Autoři konceptu a textů: Johana Šulík Bártová

Produkce: Rozálie Kotková

Ilustrace: Jakub Šulík

Grafická úprava: Johana Šulík Bártová, Jakub Šulík

Webové stránky: <https://www.vysehratky.cz>

Tisk: Tygr tisk

© VyšeHrátky 2026

Pořádá:

DAMÚZA

Za podpory:

Ministerstvo
kultury

Ve spolupráci:

Generální mediální partner:

Mediální partner:

Akce se koná pod záštitou městské části Prahy 2.

Akce se koná pod záštitou starosty městské části Praha 2 Jana Korsesky.

Projekt je realizován s finanční podporou hl. m. Prahy.